

Kvinnehelse?

NOU «Den store forskjellen» konkluderer at kjønn har stor betydning for helse. Kvinner og menn har ulik biologi og rammes ulikt av sykdom. Til tross for dette har vi et helsesystem som holder fast på en «kjønnsnøytral» utforming – det vil si definert ut fra mannskroppen som norm – og betydningen av kjønn vektlegges verken i folkehelsearbeid, i helse- og omsorgstjenesten, eller i helsefaglig forskning.

Rapporten viser at kvinnehelse har vært systematisk nedprioritert og at det er behov for å behandle menn og kvinner ulikt for å gi et likeverdig helse- og omsorgstilbud. God forebygging og behandling vil ikke bare gi kvinner bedre helse og bedre liv, det vil også redusere sykefraværet og uførhet, øke antall årsverk og redusere kostnadene i helsetjenestene.

Kvinnens helse har fortsatt uforståelig lav status

NOU-rapporten fremhever at kvinnens helse har lav status. Dette gjenspeiles i finansieringen, det er synlig i prioriteringer innen kunnskapsutvikling og forskning, og ikke minst påvirker det hvor lang tid det tar å stille en diagnose. Manglende bevissthet og kunnskap betyr at pasienter må gjennom mange unødvendige konsultasjoner og undersøkelser, hvilket påfører det offentlige en stor ekstra kostnad, og at en betydelig andel kvinner må kjempe for å få den helsehjelpen de trenger. Når slike forskjeller opprettholdes er det reell kjønnsdiskriminering. FNs femte bærekraftsmål er likestilling.

Noen av konsekvensene

Kvinner med barn har et høyere legemeldt sykefravær enn kvinner uten barn, spesielt i aldersgruppen 25–35 år. Det gir både personlige og samfunnsmessige konsekvenser.

Den høye andelen kvinner som blir uføre, og/eller som velger å jobbe deltid, er grunn til bekymring. Med en aldrende befolkning kan ikke Norge gå glipp av en så stor andel av den totale arbeidsstyrken, både når det gjelder lønnet arbeid og ulønnet omsorgsarbeid. Årsakene til at kvinner faller ut av arbeidslivet vet vi lite om, fordi det er så lite forskning på kvinnehelse og totalbelastningen mange kvinner opplever i å balansere jobb, familieansvar, pårørendeoppgaver og plager i overgangsalderen. Kvinner framstår i alle helserelaterte sammenhenger som mindre verd enn menn.

Rogaland Høyre vil ha slutt på symbolpolitikk på kvinnehelsefeltet.

Følgende tiltak må prioriteres nå:

- Øke den nasjonale bevilgningen til kvinnehelse med den nødvendige milliarder kroner, fordelt på både forskning og behandling.
- Prioritere arbeidet med å endre finansieringsmodellen for fødselsomsorgen.
- Gjennomgå dagens diagnoserelaterte grupper (DRG) og takster i kommunehelsetjenesten for å sikre at prioritering av kvinnehelse belønnes økonomisk. Slik er det ikke i dag.

- Utvide muligheten for blå resept eller individuell refusjon i forbindelse med hormonbehandling i overgangsalderen, slik mange menn får blå resept for testosteron.
- Øke kunnskapen om bl.a. endometriose, fødsel, overgangsalder – og arbeidsliv.
- Prioritere forebyggende behandling av beinskjørhet.
- Sikre systematikk i arbeidet med å kartlegge og følge opp psykiske helseplager under graviditet og etter fødsel.

Vedtatt av Rogaland Høyres årsmøte 10. mars 2024